№ 184. Poniedziałek 11. Sierpnia 1862. Rok wydania 52.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Część urzędowa.

C. k. bukowiński rząd krajowy postanowił otworzyć nanowo zakład kontumacyjny bydła rogatego w Nowosielicy dla stad pędzonych z Besarabii z zatrzymaniem dwudziestodniowego peryodu obserwacyi.

Z c. k. Namiestnictwa.

Lwów, 4. sierpnia 1862.

Część nieurzędowa.

Lwów, 10. sierpnia. W wstępnym artykule z dnia 2. b. m. wytacza *Dziennik polski* przed sąd opinii publicznej sprawę z powodu domniemanej instrukcyi ministeryalnej, wydanej, „jak się z wiarogodnego źródła dowiaduje" w ostatnich czasach dla użytku władz, kierujących oswobodzeniem i regulacyą ciężarów gruntowych w Galicyi.

„Wedle patentu o zniesieniu służebnictw i ogłoszonej doń „instrukcyi, pisze *Dziennik polski*, należy w wypadkach, jeżeli „prawo służebnictwa paszenia wynagradza się w naturze, tj. przez „odstąpienie gruntu na własność — szacować grunt na własność „odstąpić się mający podług jego płodności i przyznawać uprawnio„nemu taką ilość gruntu na własność, jaka wedle płodności gruntu „pożytkiem swym wyrówna pożytkowi dotychczasowemu z prawa „paszenia pochodzącemu."

Jak się zaś *Dziennik polski* z pewnego źródła dowiaduje, wydało ministeryum władzom dotyczącym tajne polecenie, zmieniające dotychczasowe prawo ze szkodą właścicieli, obowiązanych do wynagrodzenia służebnictw pastwiskowych. Tajne to polecenie ma się natem zasadzać, „aby w razach wynagrodzenia pra„wa paszenia gruntem w naturze, grunt odstąpić się mający sza„cowany był *bez względu na swą płodność*, *zawsze tylko jako „pastwisko*."

Jesteśmy w możności zapewnić *Dziennik polski*, że podobnego tajnego polecenia czy instrukcyi wys. ministeryum władzom dotyczącym ani dawniej ani w ostatnich czasach nie wydało. — Jeżeli zaś władze te, tak teraz jak i dawniej, w razach gdy szło o wynagrodzenie gromad za ich służebnictwa paszenia przez odstąpienie gruntu, grunta tymże na własność odstąpić się mające, tylko jako pastwisko szacować dozwalały, tedy działo się to właśnie na mocy istniejących w tym względzie i ogłoszonych przepisów, w szczególności na podstawie najwyższego cesarskiego patentu z d. 5 lipca 1853. Patent ten orzeka bowiem w §. 5., że wszelkie służebnictwa tylko wtenczas wykupione czyli zniesione być mogą, jeżeli przez wykupno i *sposób, w jaki ono nastąpić ma*, zwykły tryb gospodarstwa stron interesowanych nie będzie zagrożonym i kultura krajowa na tem nieucierpi.

Ponieważ zaś, wyjąwszy niektóre okolice nad brzegami rzek położone i w paszę obfitujące, pasza (siano, trawa) nie stanowi w ogóle przedmiotu handlu, i po największej części każdy gospodarz potrzebną dla swego bydła paszę sam produkować musi, przeto wykupno służebnictw paszenia w okolicach w paszę nie obfitych, nastąpić może tylko w tenczas bez narażenia zwykłego trybu gospodarstwa uprawnionych, jeżeli się im zapewni i nadal taka ilość paszy, jaką dla bydła swojego potrzebuja.

Tam gdzie uprawnionymi do paszenia są pojedyńczy gospodarze, przypuścić można, że każdy z nich, posiadając własne grunta, które uprawia, otrzymawszy pewną przestrzeń jako wynagrodzenie za przysługujące dotychczas prawo paszenia, przestrzeń tę będzie mógł wciągnąć w rotacyę zaprowadzoną w swoim gospodarstwie, i lubo nie zawsze na tym samym gruncie, to na przemian na własnych gruntach będzie mógł uprawiać rośliny pastewne. W takich wypadkach grunt tytułem wynagrodzenia odstąpić się mający, stosownie do tego składu i z przydatności swojej do uprawy sztucznej paszy szacowanym być może.

Zupełnie inny stosunek zachodzi tam, gdzie nie pojedyńczy gospodarze, lecz całe gromady są uprawnione do paszenia. Gromady bowiem, niemając własnego osobnego gospodarstwa, niemogłyby gruntów przyznanych im tytułem wynagrodzenia używać do uprawy sztucznej paszy, lecz muszą takie grunta, będące wspólną własnością gromady i mające służyć do użytku każdego z członków gminy, koniecznie użyć na pastwiska. Z tego więc powodu grunta tego rodzaju nie mogą być inaczej szacowane, tylko jak pastwiska; przy innym bowiem szacunku nie otrzymałaby gromada uprawniona odpowiedniego wynagrodzenia i zostałaby pozbawioną paszy dla swego bydła potrzebnej, przezcoby tryb gospodarstwa w takich gminach rzeczywiście narażonym był na szkodę. Jeżeli więc w takich wypadkach właściciel gruntu służebnego jest przeciwny, by grunt odstąpić się mający, był oszacowany jako pastwisko, natenczas stosownie do wyżej pomienionych przepisów prawnych, nastąpić musi regulacya służebnictwa, nie zaś tegoż wykupno.

W końcu musimy jeszcze zrobić uwagę, że twierdzenie „Dziennika polskiego", jakoby przy oszacowaniu tych gruntów jako pastwisk, nie uwzględniano ich płodności czyli wydatności, zupełnie jest mylne. Znawcy bowiem do tego powołani, oceniają roczny plon i wartość każdego odstąpić się mającego gruntu, a więc także i gruntów mających służyć za pastwisko, zawsze z uwzględnieniem gatunku gleby, położenia i innych na wydatność gruntu wpływających okoliczności. Niemniej mylne i bezzasadne jest twierdzenie „Dziennika polskiego", jakoby przy takiem oszacowaniu w razach, gdy właściciel pastwisk służebnych swojego bydła na nich nie pasał, cały obszar takiego gruntu służebnego musiał być odstąpiony uprawnionym jako wynagrodzenie, a nadto jeszcze musiałby według zdania *„Dziennika polskiego"*, właściciel dopłacać jakąś nadwyżkę z powodu, iż uprawnieni na przyszłość z tego gruntu płacić będą podatek, opłacany dotychczas przez dawnego właściciela. Podobne przypuszczenie żadnej nie ma podstawy, gdyż według §. 28. patentu, grunt tytułem wynagrodzenia odstąpić się mający, winien być szacowanym według wydatności odpowiednej porządnemu i racyonalnemu gospodarstwu (*nachhaltige Ertragsfähigkeit*). Ktokolwiek bliżej obeznany jest z pospolitym trybem dotychczasowego użytkowania pastwisk u nas w kraju, przyznać musi, że użytkowanie to jeszcze dalekie jest od porządnego i racyonalnego gospodarstwa. Po największej części wypędzają u nas bydło na pastwiska, gdy śniegi zaledwie stopniały a trawa dopiero kiełkować zaczyna, przy tem puszczają bydło dowolnie po całem pastwisku, w skutek czego bydło większą część trawy tratuje i niszczy, i tym sposobem znaczna część plonu marnieje. Przyjąwszy więc za podstawę przy oszacowaniu gruntu porządne i racyonalne gospodarstwo, okaże się, że uprawnieni i na mniejszej przestrzeni użytek dotychczasowy znajdą, i że do ich wynagrodzenia tylko pewna część służebnej realności będzie dostateczną.

Monarchia Austryacka.

Czerniowce, d. 6. sierpnia. (Nowa fundacya.) Pan Mikołaj Dobrowolski de Buchenthal, właściciel dóbr na Bukowinie, utworzył w ostatnich czasach fundacyę, o której czytać można w dziełku, wydanem po niemiecku u Karola Gerolda syna w Wiedniu 1862 pod tytułem: Wiadomość o fundacyi na stypendya, szkoły, zakłady dobroczynne i dla rodziny Dobrowolskich de Buchenthal na Bukowinie. Wspomniany dobroczyńca przeznaczył obszerne dobra swoje Dobronoutz na Bukowinie i Gramestie w Besarabii na szkoły, fundacye, dobroczynne zakłady i dla swojej rodziny, ale w ten sposób, że przez ciąg 50 lat, dochody z rzeczonych dóbr, będą obracane na kapitał; następuje zaś $^9/_{10}$ części tegoż będą użyte na cele powyższe, a $^1/_{10}$ na kapitał. Gdy kapitał wynosić będzie 150.000 zł. mają być za niego kupione dobra na tenże sam cel. W późniejszych czasach ma być z dochodów założona szkoła rzemieślnicza, instytut rolniczy z gospodarstwem wzorowem, reszta zaś będzie obrócona na stypendya dla młodzieńców rumuńskich, którzy w uniwersytetach kształcić się zechcą. W podobny nareszcie sposób mają powstać szkoły średnie, banki zastawnicze, ułatwienia sprzedaży ziemi osobom nie posiadającym własności, i stowarzyszenia do dzierżawy dóbr. W sto lat po śmierci fundatora inne także narodowości prócz rumuńskiej mogą brać w trzeciej części udział w nowych instytucyach. Prezentacyą stypendyów będzie zajmował się kurator rady familijnej. Zaraz po śmierci fundatora nadane będzie jedno stypendyum 300 zł. w. a. na rok; 200 zł. będą rozdane na msze, a 100 zł. użyte będą na zakupno młodego bydła dla ubogich włościan.

Fundator wyraża w testamencie, że w fundacyi swojej uwzględnia głównie Rumunów, ponieważ sam jest synem tego szczepu.

Wiedeń, 9. sierpnia. (Traktat z Bawaryą względem uregulowania granic.) Dzisiejsza *Gazeta wiedeńska* podaje w części urzędowej traktat między Austryą a Bawaryą względem uregulowania granic i stosunków terytoryalnych między Czechami i Bawaryą, zawarty d. 24. czerwca 1862.

(Nowiny dworu.) Jego Cesarzew. Mość Arcyksiążę Ludwig Wiktor odjechał 7. b. m. do Londynu.

Arcyksiążęta Wilhelm i Karol Ferdynand, i Arcyksiężna Elżbieta powrócili z Zuryku do Wiednia.

Arcyksiążę Karol i Arcyksiężna Zofia przybyli 6go b. m. do Ischlu.

(Posiedzenie izby panów z 7. sierpnia.)

Zagaił posiedzenie Książę Auersperg o godzinie $11^3/_4$ zrana. Na ławie ministrów zasiedli pp. Rechberg, Lasser i Plener.

Baron *Pipitz* zdawał sprawę o petycyi muzeum germańskiego w Norymbergu względem podwyższenia subwencyi. Izba uchwala na wniosek wydziału oddać ją ministerstwu spraw zagranicznych do należytego uwzględnienia.

Powzięte na wczorajszem posiedzeniu uchwały, zostały po raz trzeci odczytane i potwierdzone.

— Z porządku dziennego przypadło pod obradę sprawozdanie komisyi finansowej o rubryce *stałych podatków*. Izba uchwaliła na wniosek komisyi oznaczyć kwotę stałych podatków w budżecie na 108, 390, 118 zł. i przyjęła obadwa jej życzenia względem uwolnienia nowych budynków od podatku i względem reformy stałych podatków.

Dłuższa i obszerniejsza debata wytoczyła się potem nad *projektem ustawy względem podwyższenia nadzwyczajnego dodatku do podatku konsumcyjnego od cukru krajowego*. Odmiennie od izby deputowanych proponuje komisya finansowa nowy sposób, mianowicie, ażeby podatek od wyrobu cukru z buraków w świeżym stanie ustanowiony został na 34 c., a od suszonych buraków na 1 zł. 87 c. od cetnara wiedeńskiego, i żeby zresztą zatrzymany został nadzwyczajny dodatek, któryby obliczano podług tej należytości.

Minister *finansów* zalecał ten sposób, zaś *Książę Taxis* radził przystąpić do uchwał izby deputowanych, a tylko co do redukcyi kredytu podatkowego zachować prawne stopniowanie, z 12stu na 10, potem na 8 a w końcu dopiero na 6 miesięcy w przeciągu trzech lat. Na wniosek księcia *Wincentego Auersperga* uchwaliła jednak izba podwyższenie podatku tylko na jeden rok, a zresztą przyjęła wnioski komisyi finansowej.

Dalej nastąpiło sprawozdanie wydziału finansowego o rubryce *wydatków na indemnizacyę*, którą izba wotowała podług wniosku wydziału. Z załączonych do tego życzeń przyjęła izba pierwsze względem *zawieszenia subsydyów dla Kroacyi i Slawonii* bez debaty. Przy drugiem życzeniu względem *uregulowania stosunków indemnizacyjnych w Galicyi i Krakowskim*, zabrał głos *Książę Jabłonowski* i przedstawiał w dłuższej mowie, opierając się na patencie cesarskim z 17. kwietnia 1848, że Galicya nie jest obowiązana zwracać ofiarowanej przez Najjaś. Pana zaliczki na indemnizacyę, gdyż to był dar monarszy, którego nikt niema prawa odbierać. Po krótkiej odpowiedzi *ministra finansów* na te uwagi przyjęła izba odnośne życzenie komisyi.

W końcu załatwiła jeszcze izba rubrykę *kapitałów zakładodowych* i przyjęła bez debaty projekt ustawy względem *zniesienia ceł przewozowych*.

Posiedzenie skończyło się o godzinie $2^{1}/_{2}$ z południa.

Anglia.

(Zamknięcie parlamentu.)

Depesza z **Londynu** z 7go b. m. donosi: Dziś zamknięty został parlament. Mowa od tronu powiada: Stosunki z mocarstwami zagranicznemi są przyjaźne i pomyślne. Dalej wyraża nadzieję, że niezajdzie żadne niebezpieczeństwo, któreby zakłóciło spokój Europy. Wojna domowa w Ameryce trwa dotąd, ale nieszczęściem nieogranicza się na samej Ameryce północnej. Od początku jej postanowił rząd angielski niebrać udziału w tej walce, i dotąd też nie ma żadnego powodu zarzucać swą neutralność. Potem wspomina mowa od tronu o zaburzeniach w kilku prowincyach tureckich. W Konstantynopolu zebrali się na konferencyę uczestnicy traktatu paryskiego. Można się spodziewać, że odnośne sprawy będą uregulowane w sposób, odpowiadający zarówno zobowiązaniom traktatu paryskiego, jak i uzasadnionym prawom Sułtana i życzeniom chrześcian. W końcu wspomina jeszcze mowa od tronu działania wojenne w Chinach i zawarcie traktatu handlowego z Belgią.

Francya.

Paryż, 5go sierpnia. (Nowiny dworu. — Wicekról egipski.) Cesarz oczekiwany jest dnia 10go b. m. w Saint-Cloud, gdzie do 19go zabawić ma. Potem uda się do obozu pod Chalons, gdzie obecnym będzie przy wielkich manewrach odbyć się mających. Cesarzowa przez ten czas udać się ma z Cesarzewiczem do Biarritz. Piętnastego sierpnia odbyć się ma przed Cesarzem wielka rewia gwardyi narodowej i wojska. *Patrie* twierdzi, iż zanim Cesarzowa do Biarritz się uda, Cesarz przedsięweźmie podróż kilkudniową. „Wiedzieć nie można", dodaje *Patrie*, czyli podróż ta zostaje w związku z zjazdem Monarchów w nadgranicznem mieście niemieckiem, o którym to zjeździe od niejakiego czasu mówiono."

Pays donosi o przybyciu Wicekróla egipskiego do Cherbourga, tudzież jenerała Miramon, exprezydenta rzeczypospolitej mexykańskiej do Paryża. P. Boorbonlou, poseł francuski w Pekinie, wraca lądem do Francyi, i w przejeździe przybył już do Syberyi z rodziną swoją i orszakiem z sześciu osób złożonym.

Włochy.

(Interpelacye w izbie. Doniesienia telegraficzne. Proklamacya królewska z powodu ruchów Garibaldego stała się powodem burzliwych scen w posiedzeniu turyńskiej Izby deputowawych z d. 3. sierpnia. Była ona w ręku deputowanych przy otwarciu posiedzenia; dep. Ferraris zażądał głosu dla interpelowania ministrów. Prezes po zapytaniu się izby, odmówił mu głosu, co wywoło wielkie rozdrażnienie pomiędzy opozycyą. Gdy jednak minister Ratazzi oświadczył, iż gotów jest zaraz na interpelacyę odpowiedzieć, biorąc na siebie odpowiedzialność za proklamacyę, przeto Ferraris zabrawszy głos, oświadczył najprzód, iż zgadza się co do zasad proklamacyi, gdyż sam jest za legalnością i statutem. Trzeba jednak, żeby statut wykonany był. Zapytuje więc, czy państwo jest skonsolidowane, jedność pozaprowadzana, finanse uregulowane? Anarchya grozi ze wszech stron, ministeryum jest bezsilne. Garibaldi jest człowiekiem ludu, lud go uwielbia. Jeżeli proklamacya przeciwko niemu jest wystosowana, to grozi nam wojna domowa. W końcu mowca ostrzega ministrów, izby nie rozpoczynali walki z Garibaldim i nie uciekali się do środków niepewnych.

Ratazzi oświadczył na to, iż ministeryum nie jest bezsilne, posiada ono dostateczną siłę, by siły w razie potrzeby użyć bez nadwerężania statutu. Mylnem jest, jakoby Garibaldi Włochy reprezentował. Dokonał on wielkich rzeczy pod sztandarem Włoch i Wiktora Emanuela. Właśnie dla tego, że krajowi wielkie usługi wyświadczył, musi być pierwszym w uszanowaniu prawa. W razie przeciwnym prawo dosięgnie go tak jak każdego innego. Spodziewa się jednak, iż Garibaldi nie zechce wystąpić przeciw prawu. Crispi i Brosterio, przemawiając w duchu Ferrarisa, ganili proklamacyę pod każdym względem. Cassini zaś wystąpił z wnioskiem, ażeby izba, podzielając uczucia w proklamacyi królewskiej wyjawione przeszło do porządku dziennego. Wniosek ten znaczną większością głosów przyjęty został.

Telegram z Turynu z dn. 7. sierpnia donosi, że Ratazzi na posiedzeniu izby deputowanych oświadczył, iż nie ma dalszych wiadomości z Sycylii. Doniesienia zatrważające są mylne. Sądzi, iż nie przyjdzie do starcia się z Garibaldim. Jest nadzieja, że usłucha głosu królewskiego. Minister nie zna wprawdzie pozycyi Garibaldego, wiadomo mu jednak, iż między jego stronnikami powstała dezercya.

Drugi telegram z Turynu z dn. 8. sierpnia przyniósł wyciąg z artykułu urzędowego dziennika *Giornale di Torino* twierdzącego, że Garibaldi, chociaż ustąpić nie chce, jednak oświadczył, iż z Włochami bić się nie będzie. Wojsko postępuje za nim, unikając kolizyi. Zdaje się, że Garibaldi usiłuje zbliżyć się do brzegów. Wieści o zamiarach demonstracyi w Rzymie znów się ponowiły.

Niemcy.

Berlin, 7. sierpnia. (Nota Bernstrofa w sprawie traktatu handlowego. Minister heski Stiernberg.) Pruska „*Powszechna Gazeta*" zamieściła notę hr. Bernstorfa do posłów pruskich przy państwach związku cłowego niemieckiego. W nocie tej hr. Bernstorf zawiadamia ich o nastąpionem podpisaniu traktatu handlowego z Francyą zawartego, wyraża następnie nadzieję, że rządy związku cłowego przystąpią do traktatu, który za ich zleceniem negocyowany był, zwłaszcza, że Prusy zawiadamiały ich w czasie właściwym o postępie negocyacyi. W końcu wspomina o propozycyach Austryi, które nie mogły spowodować Prus do zejścia z drogi, na którą wstąpiły w skutek głębokiej rozwagi korzyści własnej i związku cłowego. Dodaje zaś hr Bernstorf, iż co do niektórych artykułów, pierwiastkowej taryfy traktatem ustanowionej zaprowadzone zostały zmiany życzeniom przemysłowców związku cłowego odpowiednie. Nadto oświadcza gotowość Prus do zniesienia opłaty przechodowego na moszcz i wino, dogadzając życzeniom z wielu stron wyrazonym. Że zaś traktat handlowy prusko-francuski od dnia 1. stycznia 1863 w wykonanie wejść ma, przeto hr. Bernstorff wyraża nadzieję, iż członkowie związku cłowego z przystąpieniem swem ociągać się nie będą.

— Depesza telegraficzna z **Kasel**, z d. 7. sierpnia donosi, że reskrypt względem dymisyi ministra Stiernberga został odwołany, i że rzeczony minister objął na nowo swoje urzędowanie.

Królestwo Polskie.

(Przyjazd brata cesarskiego. — Zamach na mgr. Wielopolskiego. — Ułaskawienia.) Z **Warszawy** z 7. b. m. przyniosła telegraficzna poczta następujące wiadomości:

Wielki książę Alexander Alexandrowicz, drugi syn Cesarza, przyjechał 6. b. m. do Warszawy.

Dnia 7go wieczorem, gdy margrabia Wielopolski wysiadał z powozu przed biórem komisyi finansowej, strzelił do niego dwukrotnie z rewolwera niejaki Ludwik Gryll, litograf, ale nie zranił go wcale. Sprawcę zamachu schwytano.

Dziennik Pow. z dnia 7. sierpnia potwierdza to doniesienie, tylko dodaje, ze nazwisko sprawcy nie było jeszcze wiadome.

Nakoniec donosi jeszcze telegram z 8. sierpnia z **Warszawy**, że z okoliczności rocznicy urodzin Jej M. Cesarzowej i chrztu nowonarodzonego Wielk. księcia Wacława, otrzymało 114 skazanych zupełne opuszczenie, a 7 zmniejszenie kary, między tymi także Wyszyński. Listę imienną tych ułaskawionych ogłasza osobny dodatek do *Dz. pow.* z 7. b. m.

Rosya.

Petersburg, 31. lipca. (Nowa moneta zdawkowa. Konwencya telegraficzna z Turcyą.) „*Dziennik powsz.*" donosi: Najjaśn. Pan w d. 18. czerwca (v. s.) raczył zatwierdzić decyzyę rady państwa, wydaną na przedstawienie zarządzającego ministerstwem finansów, upoważniającą go do wypuszczenia w obieg drobnej monety 72 próby, na 6 milionów rubli srebrem. Jeżeli potrzeba powiększenia ilości drobnej monety da się jeszcze następnie uczuwać, zarządzający ministerstwem będzie mógł wnieść przedstawienie o nowe wypuszczenie w obieg.

Towarzysz ministra sprawiedliwości w d. 19. kwietnia (v. s.) r. b. przedstawił rządzącemu senatowi, zakomunikowane przez towarzysza ministra spraw zagranicznych w kopjach: 1) Najwyżej ratyfikowaną konwencyę telegraficzną, zawartą pomiędzy Rosyą i Turcyą, wraz z instrukcyą co do przesyłania międzynarodowej telegraficznej korespondencyi; 2) umowę zawartą przez Rosyę z rządem Księstw Naddunajskich co do stosunków telegraficznych, z deklaracyą podpisaną przed głównozarzadzającego drogami komunikacyi i publicznemi budowlami, — przy czem dodał, że ratyfikacye wspomnionej konwencyi z Turcyą i umowy zawartej z rządem Księstw Naddunajskich, jak się okazuje z odezwy towarzysza ministra spraw zagranicznych, zostały już zamienione.

Księstwa Naddunajskie.

Bukareszt. (Emancypacya izzraelitów.) Wydany na wniosek ministerstwa dekret książęcy z $^5/_{17}$. lipca postanawia, że na przyszłość mają wszyscy izraelici, czy są poddanymi mołdawsko-wołoskiego czy obcego rządu, podlegać co do obowiązków i praw jako mieszkańcy kraju tym samym ustawom, co poddani krajowi i zagraniczni, którzy wyznają inną religię. Co do ich obrządku i zakładów dobroczynnych, nie będzie rząd na przyszłość mieszać się do nich wcale, i wolno będzie izraelitom, pod jakąkolwiek zostawać będą opieką, regulować swoje sprawy religijne, dobroczynne i naukowe w taki sposób, jak się ułożą między sobą, nie ulegając żadnym wpływom zewnętrznym. Tylko pod względem organizacyi szkół i szpitalów, mają izraelici stosować się do rozporządzeń, jakie w tej mierze wydało ministerstwo wyznań i nauk.

Turcya.

(Najnowsza poczta lewantyńska. — Depesze z widowni walki.) Z **Konstantynopola** przywiózł paropływ Lloyda do Tryestu wiadomości z 2. sierpnia. Nevres Bej, pierwszy szambelan Sułtana, mianowany zosstał Muszyrem i ministrem finansów.

Do Stambułu przybyła deputacya notablów tureckich z Belgradu, by przedłożyć Porcie wykaz poniesionych szkód i prosić o ochronę.

Uwięziono kilka osób, zawikłanych w spisku sławiańskim w Ternowo. Zabrane papiery kompromitują także cudzoziemców i wskazują Belgrad jako ognisko rewolucyi.

Piemoncki poseł Carraciolo miał 29. z. m. audyencyę wstępną.

W **Brusie** spalili Turcy przędzalnię jedwabiu urządzoną na starym tureckim cmentarzu. Załoga Brussy została wzmocniona, i wysłano tam adjutanta Fuada Baszy.

Dnia 31. lipca miała się odbyć trzecia konferencya w sprawie serbskiej.

Ze **Smyrny** donoszą z 1. sierpnia, że korweta „Arcyksiążę Fryderyk" i inne statki kanonierskie, stojące na wodach Lewanty, zostały odwołane.

Z *Czernogórskiego* teatru wojny donosi telegram z **Trzebinii** z 6. sierpnia, że Ferik Rucuk Basza przybył tam 5go, a nazajutrz miał odjechać do Bileku. Słychać, że ma z dostatecznemi siłami zbrojnemi uderzyć na Czernogórę z przodu.

Drugi Telegram z **Mostaru** z 6. sierpnia oznajmia, że dla braku wody i naprawy gościńców opóźniły się działania tureckie, ale tego dnia zamierzali już Turcy uderzyć na Riekę. W dniach 2., 3. i 4go sierpnia zostali Czernogórcy pobici po walecznym oporze; słychać także, że Mirko tylko przemocą zdołał utrzymać swoich ludzi na placu bitwy.

Kronika.

— Z Krakowa donoszą: Dyrekcye kolei północnej Cesarza Ferdynanda i kolei Karola Ludwika dozwoliły członkom niemieckiego sejmu prawników udawać się na ten sejm wagonami pierwszej i drugiej klasy za uiszczeniem połowy opłaty taryfą przepisanej, a to od 15. sierpnia do 7. września b. r. To odnosi się także do jazdy z powrotem ze sejmu, ale tylko dla tych członków, którzy mogą się wylegitymować. Rodziny członków nie mają korzystać z tego przywileju.

Według dawnego rozporządzenia wszystkie nieszczęśliwe wypadki na kolejach żelaznych mają być natychmiast podawane do wiadomości c. k. jeneralnej inspekcyi kolei austryackich w Wiedniu. Ministeryum handlu wydało teraz rozporządzenie, aby wszelkie sprawozdania tego rodzaju odbywały się drogą telegraficzną, a c. k. urzęda telegraficzne otrzymały zlecenie przesyłać telegramy bezpłatnie.

— Donoszą z Odessy, że tegoroczne żniwa w gubernii Chersońskiej nie udadzą się wcale pomyślnie. Ciągła posucha i szarańcza przyczyną tego.

Z innych powiatów również niepomyślne nadchodzą wiadomości. W Bessarabii pszenica, żyto i jęczmień zapowiadały tu i owdzie obfity zbiór słomy i ziarna; kukurudza, len i ziemniaki udały się tam bardzo dobrze. Zbiór siana z przyczyny posuchy wypadł średnio. W obwodach Orchew, Kiszyniew, Bender, Akerman i Reny zboże jest w najgorszym stanie. Koło Taganrogu zasiewy są nniej więcej takie, jak innych lat. Z sąsiednich także prowincyi (z Saratowa, Orela itd.) donoszą, że zasiewy wypadły bardzo miernie, a na Kaukazie nie udały się zupełnie. W Berdiańsku i na 300 wiorst w około oceniają zbiory tegoroczne na $^1/_4$ część zwykłej wartości. W powiatach odleglejszych, jako to: w Kursku, w Curcowie, w Połtawie zbiory udały się bardzo dobrze. Z Teodozyi donoszą, że zasiewy zniszczone zostały przez ciągłą posuchę, szarańczę i inne owady, a tak Krym na potrzebę miejscową będzie musiał gdzieindziej zboże zakupywać. Z Teodozyi da się wywieźć około 1000 czetwerti nasienia lnianego; jedyny artykuł, który oparł się szkodliwym wpływom zewnętrznym. Również niepomyślne nadchodzą doniesienia z Marinpola, lecz w powiecie tym nieurodzaj nie jest tak powszechnym, jak w Krymie.

— Z Kijowa piszą 23. lipca, że tameczny jarmark letni już się skończył; budy jarmarczne zaczynają rozbierać, kupcy pakują swe towary, a Padoł znowu zaczyna przybierać swą zwykłą fizyonomię aż do stycznia 1863 r., to jest do chwili, kiedy się rozpoczną kontrakty kijowskie, i kiedy na placach i ulicach jego znowu ruch się rozwinie jak w mrowisku. Jarmark tegoroczny przeszedł prawie niepostrzeżenie, kupcy użalali się na mały odbyt towarów, kupujących było nie wielu, a pieniędzy brak nadzwyczajny. Cukier szczególniej zaczął się podnosić w cenie, i obecnie najlepszego gatunku taniej dostać nie można, jak po rs. 8 kop. 80 za pud. Mówią, iż z powodu drożyzny robotnika i robocizny około buraków, cena cukru podniesie się do 10 rs. Wstrzymanie fabrykacyi w wielu fabrykach cukrowych zniżyło nieco cenę drzewa, i dlatego niektórzy właściciele teraz się w opał zaopatrują.

(Kongres architeków i inżynierów.) Między 3. i 6. b m. miało odbyć się w Hanowerze trzynaste zgromadzenie niemieckich architektów i inżynierów. Zapowiedziano także wystawę dzieł architektonicznych; a za pośrednictwem prezesa stowarzyszenia architektów i inżynierów przyszedł do skutku program, który dotyka najrozmaitszych kwestyi; d. 4. i 6. sierpnia miały chodzić osobne pociągi do Hildesheimu i miejsca portowego Geistemünde.

Ostatnie wiadomości.

Wiedeń, 9. sierpnia. Izba panów załatwiła na dzisiejszem posiedzeniu znowu kilka pomniejszych rubryk budżetu, jako to: *długi państwa*, *amortyzacya długów*, *subwencye*, *strata na monetach i wexlach* i tp. Są to już ostatnie rubryki budżetu z roku 1862, i zdaje się, że po ich wotowaniu odroczy się izba panów podobnie jak izba deputowanych na czas dłuższy. Zresztą nieprzyniosły dzisiejsze dzienniki krajowe nic ważnego, tylko w *Lloydzie peszteńskim* znachodzimy wiadomość z Wiednia, że w skutek najwyższego pisma do kanclerza węgierskiego, (o którem wspominał już telegram z Pesztu a które podamy jutro) ma namiestnictwo węgierskie złożyć natychmiast komisyę, i zalecić jej jak najspieszniejsze wygotowanie wniosków do żądanego projektu ustawy.

Berlin. Hr. Bernstorff odpowiedział już na notę austryacką z 26. lipca w sprawie związku celnego, i jak oznajmia dzisiejszy telegram z Berlina z 8. sierpnia, wysłał tę odpowiedź zeszłej środy do Wiednia. Rząd pruski odrzuca w niej stanowczo wszelkie układy, dopokąd traktaty z Francyą niebędą zapewnione wszechstronnem przyzwoleniem.

Wiedeński dziennik „*Presse*" utrzymywał niedawno, że konferencya względem reformy związku celnego została odroczona w Wiedniu. Temu doniesieniu zaprzecza teraz „*Gazeta bawarska*" i oświadcza, ze obrady tej konferencyi toczą się dotąd bez przerwy.

W **Paryżu** zwraca teraz główną uwagę na siebie nowy dziennik „*La France*" pod redakcyą pana Laguerroniéra. Dnia 8. b. m. wyszedł pierwszy numer jego i zawiera artykuł samego redaktora o wewnętrznej polityce Cesarstwa. Pan Leguerroniére dowodzi w niem obszernie, ze rząd cesarski pokonuje rewolucyę wolnością.

Prócz tego podaje ten dziennik ważne doniesienia z **Włoch**, które jak można wnosić ze stosunków tego dziennika do rządu cesarskiego, czerpane być muszą z najpewniejszych źródeł. I tak dowiadujemy się z niego, że Garibaldi na radzie odbytej 4. b. m. postanowił iść do Rzymu. Liczba ochotników jego wynosi 6000, którzy tworzą tajemne towarzystwo i pobierają żołd. Korpus expedycyjny najął 6 okrętów handlowych. Garibaldi wyląduje w odnodze Salerno, zkąd z korpusem posiłkowym wkroczy do państw rzymskich. W Neapolu zapowiadają wielką demonstracyę za przybyciem Garibaldego, a włoska eskadra nie robi żadnych przygotowań, by wylądowaniu przeszkodzić. Dalej donosi *La France*, ze pod Salerno przybył dn. 6. angielski okręt wojenny, i że na radzie ministrów w Paryżu uchwalono wysłać do Rzymu posiłki, których część przybyła już do Civitavecchii. Te doniesienia o bliskim pochodzie Garibaldego potwierdza także dzisiejsza depesza telegraficzna „*Czasu*" z Turynu z 9. sierpnia. Podług niej bowiem donosi urzędowa Gazeta turyńska, że ochotnicy Garibaldego zdają się maszerować do Messyny. W izbie deputowanych nadmienił Ratazzi pogłoskę o starciu się wojska z jednym z oddziałów garibaldowskich pod Agrygentem, ale urzędowych raportów o tem nie ma jeszcze.

Z **Królestwa Polskiego** prócz podanych we właściwej rubryce szczegółów o zamachu na margr. Wielopolskiego, nic nowego dzisiejsze dzienniki nie przyniosły. Z „*Czasu*" tylko dowiadujemy się jeszcze, że rada administracyjna królestwa uchwaliła stopniowe otwieranie rad powiatowych.

Bank *rosyjski* zniża cenę szlachetnych kruszców aż do miesiąca stycznia o 1% miesięcznie, i odtąd będzie wartość półimperyała 546, a rubla sr. 106 kopiejek. Później mają nastąpić dalsze jeszcze redukcyje.

Telegram z **Aten** z 2. sierpnia na Tryest donosi, że izba przyzwoliła wynagrodzenie i znaczną subwencyę greckiemu towarzystwu żeglugi parowej, i że literat Dragumi mianowany został ministrem spraw zewnętrznych i królewskiego dworu.

Poczta **amerykańska** z 30. lipca przyniosła znowu kilka ważnych szczegółów z teatru wojny. Jenerał Pope wkroczył w 60.000 do Wirginii. Jenerał separatystowski Ewell zajął Gordonswille. Unioniści ustąpili z Greatiunction, które obsadzili separatyści. Pod Richmondem otrzymali południowcy posiłki, które skoncentrowały się między rzekami James, Appomattoz i Richmondem. Unioniści pobili znaczny korpus separatystów w Missouri.

Nakoniec donosi jeszcze depesza z **Vera-Cruzy** z 17. lipca, że Meksykanie naprożno usiłowali wyprzeć Francuzów z Orizaby, i że gościniec z Vera-Cruzy do Orizaby jest otwarty.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 9. sierpnia.

Hotel rosyjski: PP. Pietrowicz Ksaw., z Wołostkowa. — Nowogoradscheff Alojzy, ces. ros. putkownik, z Rosyi.

Hotel europejski: Poten Karol, z Olszanki. — Trzciński Ign., z Żyrawy.— Swiejczawski Wład., z Pągowy. — Papara Hen., z Zubowmostów. — Gątkiewicz Michał, z Putysk.

Hotel angielski: Torosiewicz Fran., z Hołhoczy.

Hotel krakowski: Inländer Jakób, doktor med., z Buczacza.

Zajazd Kuhna: Borkowski Jarosław Izyd., z Potylicza.

Dnia 10. sierpnia.

Hotel rosyjski: PP. Kęplicz Mar., z Artasowa. — Hr. Borkowski Stan., z Seredny.

Hotel europejski: Obertyński Wład., z Leszkowa. — Wróblewski Wład., z Czortkowa. — Hr. Komarnicki Karol, z Złoczowa. — Wierzbicki Jul., z Kutkorza. — Toczyński Wacław, z Księżnicy.

Hotel angielski: Fedorowicz Jan, z Okna. — Borowski Robert, doktor medycyny, z Krakowa.

Hotel krakowski: Arbre Jan i Zawadzki Wład., z Rosyi. — Baroni Józ., z Słowity.

Zajazd Krynickiego: Mierzwiński Erazm, z Bulawy. — Croisse Ludwik, z Kożelowa.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 9. sierpnia.

PP. Zbyszewski L., do Krakowa. — Gilewski Karol, prof. — Matkowski Jędrzej, do Hanaczówki. — Hr. Rozwadowski Wład., do Kochanówki. — Zawadzki Wład., do Paryża. — Frühling Alex., adw. kraj. do Tarnopola.

Dnia 10. sierpnia.

PP. Wurzel Maur., doktor praw, i Wurzel Dym., ces. ros. radzca kol. do Stanisławowa. — Manolly Alex. i Donicz Jęd., do Mołdawii. — Jordan Teofil, do Nowegosioła. — Pietrowicz Ksaw., do Wołostkowa. — Ks. Czetwertyński Włodz., do Krakowa. — Czajkowski Jan, do Bóbrki. — Runge Jan, do Jankowiec. — Jankowski Woje., do Rosochowaćca.

TEATR.

Dziś trzecia opera włoska: **„Lucia di Lammermoor"**.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 8. sierpnia 1862.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum	Stopień ciepła według Reaum	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6. god. zrana	325 86	+ 14.8	83.1	południowy sł.	pochmurno
2. god. po poł.	325.40	+ 22.9	45.6	zachodni „	„
10. god. wiecz.	324.69	+ 18 0	68 9	poł.-zachodni „	„

Dnia 9. sierpnia 1862 roku wyciągnięto w c. k. urzędzie loteryjnym lwowskim następujące pięć liczb:

2. 27. 67. 11. 8.

Przyszłe ciągnienia nastąpią dnia 20. i 30. sierpnia 1862 r.

Kurs lwowski.

Dnia 9 sierpnia.		gotówką zł.	gotówką c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr	6	1	6	7
Dukat cesarski	„ „	6	3	6	9
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	10	40	10	49
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	96	1	98
Talar pruski	„ „	1	88	1	90
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	bez kuponów	80	85	81	58
„ „ „ m. k. za 100 zł.	bez kuponów	84	85	85	55
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	70	85	71	58
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	82	43	83	8
Akcye gal. kol. żelaz Karola Ludwika	bez kuponów	229	50	231	50

Telegrafowany kurs wiedeński papierów i wekslі.

Dnia 9 sierpnia

Z pożyczki narod. po 5% za 100 złr. 82 85. Metaliki po 5% za 100 zł. 71 35; po 4½% za 100 zł —.—; po 4% za 100 zł. —.—. Obligacye indemnizacyjne Niższej Austryi po 5% za 100 zł. —.—; Węgier —.—. Galicyi —.—; Bukowiny —.—; Akcye Banku narodowego sztuka 797.—; Instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 213 30; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —.

Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.—.

Wexlowy. Za 100 zł. południowo niemieckiej waluty —.— — Lipsk za 100 talarów —.—. Londyn za 10 funtów szterl. 27.99. Medyolan za 100 zł. waluty austryack. —.—. Paryż za 100 fr. —.—.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 6.10 dukaty ces. pełnej wagi —.—. korony —.—. półkorony —.—. Srebro 125.75

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 8 sierpnia.

1. Dług publiczny.

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5%	66 20	66 40
Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca po 5%	82.70	82 60
Z pożyczki narod. z proc. od kwiet. do paźd. po 5%	82 90	83 —
Z r. 1851. ser. B. po 5%	—.—	—.—
Metaliki po 5%	71 10	71 20
Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%	71 50	71 70
dtto. „ 4½%	62 50	62 75
dtto. „ 4%	55 —	55 50
dtto. „ 3%	41 75	42 —
dtto. „ 2½%	35 50	36 50
dtto. „ 1%	14 15	14.30
Przez. do wylos. z r. 1839	131 75	132 25
„ 1854	90 75	91.-
„ 1860	91 25	91 40
Przeznaczone do losowan. z r. 1860 po 100 zł	92 70	92 80
Renty Como po 42 lir. aus.	17 —	17 25
Wylos. obl. dawn. długu państ. po 5%	67 50	68.-
„ 4½%	61 50	61 75
„ 4%	54 50	54 75
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju „ 3½%	48.—	48.50
„ 3%	—.—	48.—
„ 2½%	45 50	46.50
„ 2¼%	40.—	41.-
„ 2%	36.—	37.—
„ 1¾%	31.—	32.—
dtto. z procent za granicą „ 5%	67.-	68 —
„ 4½%	61 50	61 75
„ 4%	54 50	54.75
B. Krajów koronnych		
Obligacye indemn. po 5% za 100 zł. Niższej Austryi	86.50	87.—
Wyż. Aust. i Salb.	86.50	87.—
Czech	86.50	87.10
Morawii	90 50	91.—
Szlązka	88 50	89 —
Styryi	88.—	88.50
Tyrolu	95.—	96.—
Kar., Krainy. i Wyb.	86.50	88.50
Węgier	73 15	73.40

	pien	towar.
Obl. ind. po 5 proc. za 100 zł. Banatu Tem.	71.—	71.50
Kroacyi i Slawonii	73 —	74 —
Galicyi	71 30	71 50
Siedmiogr. i Bukow	70.50	71.—
Lomb. wen. poż. z r. 1856	96 —	96 50
Dług Tyrolu po 5%	67. —	68.-
Dług Tyrolu „ 4%	54 50	54.75
Dług Salcburga „ 3½%	48.—	48.50
Dług Salcburga „ 3%	40.50	41.-
„ 2½%	35.	36.
Dług Krainy „ 2%	28.—	29.—
„ 1¾%	25. —	26.—
2. Stan oblig. domestykaln.		
po 3% za 100 zł.	16.—	17.—
„ 2½% za 100 zł.	14.—	15.—
„ 2¼% za 100 zł.	12.—	13.—
„ 2% za 100 zł.	11.—	12.—
„ 1¾% za 100 zł.	10.—	11.—
3. Akcye.		
Banku nar.	791 —	792
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	213 30	213 40
Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	638	640
Półn. kol. po 1000 zł. m. k.	1968.	1970.-
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	246.—	246 50
kol. Ces. Elżbiety po 200 zł.	157 —	157 50
Połud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	124 75	125 —
kolei Cisy po 200 zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147.	147.—
Połud. kolei państ., lomb.-wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą 180 zł. (90%)	283 —	283.50
Kol. Kar. Lud. po 200 zł. mon. konw.	229 —	229.50
Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	40.—	43.—
dtto. II. emis. po 200 zł. m. k	—.—	98.—
Kolej Bustehradzka po 500 zł. m. k.	—.—	700.—

	pien.	towar.
Kolej Anssig.-Ciepl. po 200 zł. m. k.	175 —	176 —
Kol. Bern. Ross. po 200 zł. dtto. z pierwszeństwem po 200 zł. m. k.	—.—	200.—
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. górn. po 200 zł. w. a.	154.—	156.—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	431 —	433 —
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	228 —	230.—
Mostu łańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	398.—	401.
Tow. młyna par. w Wied. po 500 zł. m. k.	390 —	395.—
Tow. austr. Tow. gaz. po 250 zł. m. k.	—.—	250
4. Listy zastawne.		
Banku narodowego w mon. kon. 6let. po 5%	104 25	104 50
10 „ 5%	— —	101 —
przeznacz. do los. po 5%	89 50	89.75
Banku narodowego w wal. austr. na 12 m. 5% za 100 zł.	—.—	—.—
przez. do los. po 5%	85 20	85.30
Gal. Tow. kred. po 4%	79.50	80.—
5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.		
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	96 75	97.—
detto detto w srebrze uproc za 100 zł. w. a.	100 —	100 50
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	139.—	139 25
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	133 50	133 75
Kol. półn. po 100 zł. m. k.	93.—	93.50
Kol. Gloggn. za 100 zł.	83.—	83 50
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	94.—	95.—
Lloyda za 100 zł.	90.—	91.
6. Losy.		
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	130 60	130 80

	pien.	towar
Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	94 75	95 25
Pożycz. Trye. po 100 zł. w. a.	120. —	121.—
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	36.75	37.25
Esterhazego po 40 zł. m. k.	95 —	96 —
Salma „ 40 „ „	37.—	37 50
Palfiego „ 40 „ „	38 —	38.50
Clarego „ 40 „ „	35 —	35 50
St. Genois „ 40 „ „	36 —	36 50
Windischgrätza 20 zł. „	22 2,	22 75
Waldsteina 20 „ „	21.75	22 25
Keglevicha 10 „ „	15.—	15 25
Weksle. (Na 3 miesiace.)		
Amsterdam za 100 zł. hol.	107 75	108.—
Augsburg za 100 zł. w. p.-n	107.50	107.70
Berlin za 100 tal.	—.—	—.—
Wrocław za 100 tal.	—.—	—.—
Frankfurt za 100 zł. w. p.-n	107 60	107.75
Genua za 100 lir. piem.	—.—	—.—
Hamburg za 100 M. B.	95 25	95.25
Lipsk za 100 tal.	—.—	—.—
Liwurna za 100 lir. tosk.	—.—	—.—
Londyn za 10 ft. szt	127 75	127.75
Lugdun za 100 fr.	—.—	—.—
Medyolan za 100 zł. w. a	—.—	—.—
Marsylia za 100 fr.	—.—	—.—
Paryż za 100 fr.	50.55	50.60
Praga za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Tryest za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Wenecya za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
(31 dni po ukazaniu.)		
Bukareszt za 100 piast. wol.	—.—	—.—
Konstantynopol za 100 piast. tur.		—.—

Kurs złota.

	pien	towar.
Dukaty ces. men.	6.09	6.11
dtto. pełnej wagi	6.09	6.11
Korona	17.50	17.55
20frankówka	10 16	10.18
Rosyjski impery.	10.42	10.45
Talar związkowy	1.83½	1.89
Srebro	125.50	125.75
Kurs korony we c. k. kasach 13 zł. 50 c.		

Odpowiedzialny Redaktor **Adolf Rudyński.**

Z c. k. galic. drukarni rządowej.

ZAMKNIĘCIE RACHUNKÓW

GALICYJSKIEGO TOWARZYSTWA KREDYTOWEGO

Za I półrocze 1862.

Z Dyrekcyi gal. Towarzystwa Kredytowego.

Lwów dnia 30 Czerwca 1862.

Kazimierz Hr. Krasicki,
Prezes.

LWÓW,

W DRUKARNI ZAKŁADU NARODOWEGO IMIENIA OSSOLIŃSKICH.

1862.

	Pojedynczo Wal. Austr. zł.	kr.	Razem Wal. Austr. zł.	kr.
***a.* Pożyczki hypoteczne:**				
Stan pożyczek hypotecznych z końcem Grudnia 1861	14.530.760	15		
Na I półrocze 1862 zabezpieczono i wydano	481.000	.	15.011.760	15
Z tego umorzono: ratami według planu umorzenia	139.051	62		
spłatami nad plan umorzenia gotówką	287	14		
" " " " listami zastawnemi	3.350	.	142.688	76
Pozostało z końcem tego półrocza: na dobrach hypotecznych	.	.	14.869.071	39
w kasie gotowizną			38	61
Razem	.	.	14.869.110	.
Od zaprowadzenia Towarzystwa Kredytowego w roku 1843 po koniec I półrocza b. r. wypożyczono na hypotekę dóbr ziemskich	.	.	18.689.355	.
Spłacono z nich: według planu gotowizną	2.888.893	$64^{75}/_{100}$		
nad plan spłatami dobrowolnemi gotówką	95.389	$96^{25}/_{100}$		
" " " " listami zastawnemi	836.000	.	3.820.283	61
Pozostała na hypotekach summa powyższa	.	.	14.869.071	39
a w kasie kwota od losowania pozostała	.	.	38	61
Summa ze stanem ważnych listów zastawnych zgodna			14.869.110	.
***b.* Kwota umarzająca:**				
Od losowania za II półrocze 1861 pozostała ilość	34	85		
Za I. półrocze 1862 przypadło na umorzenie kapitału	139.338	76	139.373	61
Z tego przeznaczono do losowania	.	.	139.335	.
Zostało na II półrocze 1862 w kasie	.	.	38	61
Od istnienia Towarzystwa Kredytowego spłacono na umorzenie pożyczek hypotecznych: według planu	2.888.843	$64^{75}/_{100}$		
nad plan gotowizną	95.389	$96^{25}/_{100}$	2.984.233	61
Przeznaczono zaś do losowania po koniec I. półrocza 1862			2.984.195	.
Została w kasie ilość powyższa	.	.	38	61
***c.* Odsetki od pożyczek hypotecznych i za kupony.**				
Na prowizye przypadło z spłat ratalnych za I półrocze 1862	.	.	300.246	$4^{75}/_{100}$
Za kupony od ważnych listów zastawnych w obiegu będących należy się zaś	.	.	300.255	90
Przewyżka z ułamków powstała	.	.	10	$14^{75}/_{100}$
przeszła według §. 24 ustaw na fundusz rezerwowy.				
Za cały czas bytu Tow. Kredyt. wynoszą odsetki od pożyczek hypotecznych	.	.	9.185.360	$75^{50}/_{100}$
Prowizya zaś za przypadłe kupony	.	.	9.185.122	80
Zyskał więc fundusz rezerwowy ogółem	.	.	237	$95^{50}/_{100}$

d. Emisya listów zastawnych.

	Sztuki listów zastawnych Ser.					Mon. konw.	Wal. Austr.	
	I.	II.	III.	IV.	V.	złr.	zł.	kr.
Z końcem Grudnia 1861 było listów zast. w obiegu w M. K.	128	256	6797	3298	9339	11.939.900	12.536.895	.
W tem półroczu cofnięto z obiegu w M. K.								
Losowaniem	1	3	63	31	92	112.700		
Spłatą nad plan umorzenia na pożyczki hypoteczne	.	.	2	.	10	3.000		
Przepisaniem	24	37	679	163	365	1.222.000		
Amortyzowaniem	.	.	.	.	.	.		
Razem	25	40	744	194	467	1.337.700	1.404.585	.
Zostało w obiegu listów zast. w M. K.	103	216	6053	3104	8872	10.602.200	11.132.310	.
						Pojedynczo W.A.	Razem	W. A.
Z końcem Grudnia 1861 było listów zast. w W. A. w obiegu	35	68	1025	343	1074	1.993.900		
W tem półroczu wydano listów zast. w W. A.								
Na nowe pożyczki	.	25	298	78	190	481.000		
W skutek przepisania dawniejszych	34	36	622	131	756	1.283.100		
〃 〃 amortyzowania	.	.	.	.	.	.		
Razem	69	129	1945	552	2020	3.758.000	3.758.000	
Cofnięto z obiegu:								
Losowaniem		1	13	4	10	21.000		
Spłatą nad plan umorzenia na pożyczki hypoteczne	.	.		.	2	200		
Przepisaniem	.	.	.	.		.		
Amortyzowaniem	.	.	.	.		.		
Razem	.	1	13	4	12	21.200	21.200	.
Zostało w obiegu listów zast. w W. A.	69	128	1932	548	2008	.	3.736.800	.
						Mon. konw.	W. A.	
Od zaprowadzenia Towarzystwa Kredytowego puszczono listów zast. w obieg: **Na monetę konwencyjną opiewających**	324	487	10675	4491	12201	19.815.600	20.806.380	.
Ściągnięto z obiegu w M. K.								
Losowaniem	19	74	1691	720	2069	2.817 900		
Spłata pożyczek hypotecznych	12	23	471	108	360	796.000		
Przepisaniem	190	174	2457	552	897	5.592.700		
Amortyzowaniem	.	.	3	7	3	6 800		
Razem	221	271	4622	1387	3329	9 213.400	9.674.070	.
Zostało listów zast. w M. K. w obiegu jak wyżej	103	216	6053	3104	8872	10.602.200	11.132 310	.
						Pojedynczo W.A.	Razem	W. A.
Wal Austr. wydano: Na nowe pożyczki	6	51	970	208	519	1.440.900		
W skutek przepisania dawniejszych	63	78	977	347	1521	2.322.600		
〃 amortyzowania	.	.	1	.	.	1.000		
Razem	69	129	1948	555	2040	3.764.500	3.764.500	.
Cofnięto z obiegu:								
Losowaniem	.	1	15	7	19	25.400		
Spł. pożyczek hypotecznych	.	.	1	.	13	2 300		
Przepisaniem	.		.		.	.		
Amortyzowaniem	.	.	.	.	.	.		
Razem	.	1	16	7	32	27 700	27.700	.
Zostało w obiegu jak powyżej w W. A.	69	128	1932	548	2008	.	3.736.800	.
						Mon. konw.	W. A.	
Jest zatem stan ważnych listów zastawnych:								
Opiewających na monetę konwencyjną	103	216	6053	3104	8872	10.602.200	11.132.310	.
〃 **walutę austryacką**	69	128	1932	548	2008		3.736.800	.
Summa wartości listów zastawnych	.	.	.	.	.		14.869.110	.
Okazuje się stan bierny zupełnie ze stanem czynnym zgodny. I ta ilość jest zupełnie równa ze stanem pożyczek hypotecznych, obok wykazanych, w myśl statutu Towarzystwa kredytowego §. 15 i 88.	.	.	.	.	.		14.869.110	.
Wartość hypotek 1436 obliczona podług zasad dotąd w używaniu będących wynosi	.	.	.	.	.		55.883.101	62

a. Wynikłość zarządu w I. półroczu 1862.

	Pojedynczo Wal. Austr. zł.	kr.	Razem Wal. Austr. zł.	kr.
Przychody:				
Z opłat za wygotowanie listów zastawnych	368	55		
Z obrotu własnych listów zastawnych	1.001	88		
Prowizyi od pożyczek na zastawy	10.902	24 50/100		
« « listów zastawnych	15.576	60		
« « innych effektów	797	50		
« za zwłokę	2.228	83		
« « eskontowanie	719	.		
Czysty dochód z gmachu Towarzystwa kredytowego	4.373	65 50/100		
Z powiększenia wartości sprzętów	609	27		
Z nadzwyczajnych wpływów	583	50		
Z ułamków we funduszu umarzającym	10	14 75/100	36.971	17 75/100
Wydatki:				
Płace Dyrektorów, urzędników i sług	11.703	50		
Diurny	2.287	95		
Pensye wdów po urzędnikach	490	78		
Wynagrodzenia i wsparcia	772	.		
Potrzeby kancelaryjne	2.038	14 50/100		
Stęple do kuponów i koszta pocztowe	2.539	96		
Czynsz najmu ubikacyj dla Towarzystwa kredytowego	2.425	.		
Koszta druku wygotowania listów zastawnych	2.307	53		
Podatek dochodowy od własnych funduszów	1.170	29		
Należytości bankowych	541	18 50/100	26.276	34
Okazuje się czysta przewyżka	.	.	10.694	83 75/100

	Pojedynczo Wal. Austr. zł.	kr	Razem Wal. Austr. zł.	kr.
***b.* Stan majątku.**				
Majątek Towarzystwa kredytowego wynosił z końcem II półrocza 1861 . .	977.096	$55^{50}/_{100}$		
Do tego wykazana powyżej przewyżka z tego półrocza	10 694	$83^{75}/_{100}$		
Okazuje się stan majątku z dniem 30 Czerwca 1862	.	.	987.791	$39^{25}/_{100}$
a ten wynika następnie:				
Stan czynny:				
W gotowiźnie	38.773	85		
W listach zastawnych podług wartości imiennej	785.060	.		
W innych rządowych papierach	30.862	50		
Wartość realności podług kosztu	178.259	19		
« sprzętów i narzędzi	10.864	65		
W wierzytelnościach, a to: pożyczek na zastawach	390.821	$13^{50}/_{100}$		
u domów handlowych	133.232	$67^{50}/_{100}$		
innych danych zaliczek	4.410	31		
zaległych prowizyi	614	.		
« czynszów z realności	367	50		
« rat funduszu umarzającego . . .	31.608	$33^{50}/_{100}$		
« należytości za wygotow. list. zast.	22	5	1.604.896	$19^{50}/_{100}$
Stan dłużny:				
Nieodebranych prowizyi za kupony	305.596	10		
Zaległych kapitałów za wylosowane listy zastawne	153.050	.		
Wpłaty rat na przyszły rachunek	62.289	$69^{75}/_{100}$		
Domom handlowym	92.777	85		
Innych, różnym należących się zaliczeń	2.123	$52^{50}/_{100}$		
Depozytów w gotowiźnie w reszcie kasowej zawartych	1.267	65	617.104	$80^{25}/_{100}$
Czysty stan majątkowy jak wyżej	.	.	987.791	$39^{25}/_{100}$
Otrzymany fundusz zakładowy wynosił	.	.	549.949	66
Ogół pomnożenia majątku od założenia Towarzystwa kredytowego	.	.	437.841	$73^{25}/_{100}$

	Pojedynczo Wal. Austr. zł.	kr.	Razem Wal. Austr. zł.	kr.
c. Obrot własnych effektów w wartości imiennej.				
Listy zastawne:				
Z końcem zeszłego półrocza było w zapasie w nominalnej wartości	.	.	769.400	.
W tem półroczu przybyło	2.511.200			
« « ubyło	2.514.000			
Zatem ubyło			2.800	.
Zapas z końcem półrocza wynosi więc	.	.	766.600	.
T. j. w monecie konw. 369.200 zł. czyli w Wal. Austr. 387.660 zł.				
« walucie austr. 397.400 « 397.400 «				
Razem 766.600 « 785.060 «				
Inne effekta:				
Z końcem przeszłego półrocza było w zapasie	.	.	30.250	
W tem półroczu przybyło				
« « ubyło	.	.		
Pozostało w kasie			30.250	.
T. j. Obligacyi w mon. konw. 12.250 czyli w wał. austr. 12.862 — 50				
« « wal. austr. 18.000 18.000 —				
Razem 30.250 30.862 — 50				
d. Pożyczki na zastawach w gotowiźnie.				
Z końcem przeszłego półrocza było na zastawach	.	.	401.129	70
W tem półroczu rozdano	212.349	47		
Zwrócono zaś	222.658	$3^{50}/_{100}$		
Ubyło więc			10.308	$56^{50}/_{100}$
Z końcem tego półrocza zostaje na zastawach	.	.	390.821	$13^{50}/_{100}$

C. Cudze depozyta.

	Pojedynczo zł.	kr.	Razem zł.	kr.
W effektach wartości imiennej:				
Z końcem przeszłego półrocza było w zachowaniu w nominalnej wartości	.	.	1.017.800	.
W tem półroczu przybyło	995.400	.		
« « odebrano	1.037.450	.		
Zmniejszyły się o	.	.	42.050	.
Z końcem tego półrocza pozostało w zachowaniu	.	.	975.750	.
mianowicie:				
pożyczek w listach zastawnych	15.900	.		
zastawów na pożyczki w listach zastawnych	591.200	.		
« « « obligacyach	247.200	.		
kaucyi	2.800	.		
innych depozytów dla zabezpieczenia Towarz. kred. w list. zast.	1.100	.		
« « « » « w obligacyach	117.550	.	975.750	.
W gotowiźnie	.	.	1.267	63
Ogółem	.	.	977.017	63

D. Ogólny ruch kasowy.

	W gotowiźnie Wal. Austr. zł.	kr.	W efektach w wartości nominalnej zł.	kr.
Zapas kasowy z końcem II półrocza 1861	16.173	$17^{50}/_{100}$	1.779.750	.
W tem półroczu wpłynęło	1.197.012	$70^{50}/_{100}$	3.539.700	.
Summa wpływów	1.213.185	88	5.319.450	.
Wypłaty czyniły	1.174.412	3	3.567.550	.
Reszta kasowa z końcem I półrocza 1862	38.773	85	1.751.900	.

Z wydziału rachunkowego galic. Towarzystwa kredytowego.

Lwów, dnia 30 Czerwca 1862.

Za Buchhaltera

***Michał Żerdziński*,**

Oficyał.